

**Durmuş Hocaoğlu**

## **Sekiz Yıllık “Zoraki” Eğitim**

*Son Çağrı.*, 03 Nisan 1997, Perşembe., s.05

Durmuş Hocaoğlu, *Son Çağrı* Yazıları Sıra No: 13

### **SON CAGRI**

**Sekiz Yıllık “Zorunlu” Eğitim** konusu ¼lkemizde hâkim olan zihniyet patalojilerinin deşifre edilmesinde çok ¼nemli fırsatlar sağlamaya devam ediyor. Burada, herbirisi bir nevi “**zihniyet vir¼s¼**” karakterinde olan bu patolojik keyfiyetlerden sadece birkaçına ve kısaca değinebileceğiz.

**1: Vatandaş Korkusu:** ¼ncelikle, “zorunlu” Eğitim, “zorunlu” olmaktan çıkmakta, bir bakıma “zoraki” hâle d¼n¼şmektedir. Bunun altında yatan ise, vatandaşlarının tercihlerinden korkmak, kendi insanının talepleri karşısında tedirgin olmaktır. Bu, çok açık olarak bir “hastalık” emaresidir.

**2: Tekniksizlik:** Eğitim konusu'nun entellekt¼el, pratik, sosyolojik, felsef¼, ekonomik veçheleri vardır. B¼t¼n bunlar ise, teknik hususlardır, uzmanlık gerektiren alanlardır. Yani, Eğitim gibi son derecede hayat¼ ¼neme sahip bir konu, herşeyden ¼nce, bir “teknik konu”dur. Buna karşılık, bu teknik konu, çok ilkel bir şekilde, bir çeşit bilek g¼reş¼, inat yarışı ve ideolojik m¼cadele için malzeme haline d¼n¼şt¼r¼lm¼şt¼r. Bunların herbirisi birer paranormal davranış tarzıdır.

**3: Felsefesizlik:** Őu sorunun tartışıması muhakkak gerekmelidir: **Eğitim ile amaçlanan nedir?** Bu ise, “eğitim felsefemiz nedir?” sorusudur. Ő¼yle de diyebiliriz: Bizim eğitim felsefemiz nedir, ya da daha açıkçası, bizim bir eğitim felsefemiz var mıdır? Eğitim felsefemiz, T.C. vatandaşlarına, kişiliklerini, entellekt¼el yeteneklerini geliştirecek, onların ¼n¼nde ¼zg¼rl¼k alanları açacak, pratik ihtiyaçlarını karşılایacak, ayrıca, ¼lkenin kalkınmasına katkıda bulunacak, bilim, teknoloji, sanat ¼retecek gerçek anlamda bir “eğitim” mi amaçlamaktadır, yoksa, Logaritma cetveli ezberleterek matematik ¼đretme çılgınlığına kalkışmak gibi birtakım l¼zumsuz mal¼matları “bilgi” ve “bilim” zannederek gencecik dimağlara tıkıştırıp onları ¼ld¼rmek midir? Yoksa eğitim felsefemiz, T¼rk insanını, hepsi aynı şeylere inanan, aynı etkilere hep aynı tepkiyi g¼steren, farklı d¼ş¼nemeyen, “farklı”, yani gerçek anlamda “kiş¼” olamayan, hepsi birbirinin “genetik kopyası” olacak şekilde programlanmış, donuk g¼zly¼, d¼md¼z beyinli canlı bilgisayarlaraya d¼n¼şt¼rmek midir? Hepsi bir merkezden, herkesin ve herşeyin ¼st¼ndeki bir “Big Brother” tarafından kumanda edilebilen, silinip-silinip formatlanabilen 70 milyon adet “ayn¼ adam”!

Eğitim tartışımlarında g¼zlemlenen zihniyet patalojilerinde bunların hepsini birden teşhis etmek m¼mk¼nd¼r.

**4: Ekonomisizlik:** Őu soru ise kaçınılmaz olarak tartışımalıdır: **Eğitimin “ekonomikası” nedir?** Hemen b¼t¼n beşer¼ faaliyetler gibi Eğitim de aynı zamanda bir

iktisadî faaliyettir; bir maliyeti vardır. Maliyet ise, birşeye yatırım yapmak ve bir karşılık almaktır.

Konuyu bir paragraflık açalım: Türkiye'mizin kalkınması, maddî ve moral imkânlarını yayması, dağıtması ile değil, belirli hedeflere bilinçli olarak yöneltmesi, bu hedeflerde yoğunlaştırması ile mümkündür. Bizim ikiyüzyıllık kalkınma, modernleşme mücadelemiz “başarısız”dır; yani bu bir savaş ise sonuç “bozgun”dur ve “bozgun”un en temel sebeplerinden birisi de budur: Biz genellikle yapılması gerekenin tam tersini yapmaktayız: **İsraf!** Evet, İsraf! Akılsızca israf! İçmeye ayrıntı yokken tahtirevanla gezmeye gitmek; şuna-buna gururunu kırdırıp, yüz kızartıp, el açıp kredi alarak hovardaca, göğüsüzce saçıp-savurmak, yani İsraf, olduğundan daha büyük görünmeyi amaçlayan, özentili, kompleksli, hastalıklı bir ruhun tezahürüdür; ezeli, pis, iğrenç, dejenere bir Şark hastalığı'dır. Üretim, verimlilik, getiri-götürü, yatırım, kaynak, maliyet, bu hastalıklı, ukala kafanın almakta zorlandığı konulardır.

İşte, bu israf alanlarından birisi de Eğitim'dir. Eğitim-Öğretim, ancak, bu husustaki bütün imkânların, kaynakların heba edilmeksizin, israf edilmeksizin, verimlilik ilkelerine göre yapılması ile bir fayda sağlar ki, bu da **Dikey Eğitim** demektir. Halbuki, biz **Yatay Eğitim** hastasıyız. Belki bir mâkes bulurum ümidiyle tekrar etmekte yarar görüyorum: Nasıl ki herkese herşeyi birden vermek isteyen hiçkimseye hiçbirşey veremezse, nasıl ki herkesi birden doyurmak isteyen hiçkimseyi doyuramazsa, **herkesi birden eğitmek isteyen de, hiçkimseyi eğitemez.**

Eğitimdeki bu bilinçsiz israf, sözü edilen Sekiz Yıllık Zorunlu Eğitim ile daha da katmerlenecektir. **Sekiz Yıllık Zorunlu Eğitim**, ülkenin bilgi, teknoloji v.s. hacmini hiç arttırmayacağı gibi daha da daraltacaktır. Gerçek eğitim için harcanacak kaynaklar buraya sarfedilecektir. Bunun yanında, hiçbir fayda sağlamayacak olan ağır malî yükler getirecektir: Yeni binalar, yeni, derslikler, daha da şişmiş eğitim kadrosu... Burada bir teki dahi detaylandırılmayacak harcanma kalemleri ve netice: Okumayan diplomalılar!

Şunu hatırlatmak bir insanlık borcudur: Gerçek bir eğitimin temel şartı, “sınaileşmek”, bir “sanayi toplumu” olmaktır. Gerisi boştur ve bir tek cümle ile özetlenebilir: “**Türk Tecrübesi**” göstermektedir ki, “**Geri Kalmış**” bir ülke olmak, **zor zenaattır; herkesin harcı değildir.**

